

پیش بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس شیوه های فرزند پروری و الگوهای ارتباطی خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد

هادی فراست^۱

^۱ کارشناسی ارشد مشاوره، مشاور تحصیلی، اداره آموزش و پرورش استان لرستان، خرم آباد، ایران (نویسنده مسئول)

چکیده

هدف تحقیق بررسی اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری و الگوی ارتباطی خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد بود. تحقیق حاضر به لحاظ هدف، کاربردی و به لحاظ ماهیت توصیفی-همبستگی است، جامعه آماری تحقیق شامل دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد بود که از تعداد ۸۰۰ نفر دانش آموز، بر اساس جدول نمونه گیری کرجسی و مورگان، ۳۰۲ نفر (۱۵۱ نفر پسر، و ۱۵۱ نفر دختر) به عنوان نمونه مورد مطالعه و روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای نسبی انتخاب شدند. پرسشنامه اعتیاد به اینترنت کیمبرلی یانگ (۱۹۸۸)، پرسشنامه الگوهای ارتباطی خانواده (۲۰۰۰) و پرسشنامه شیوه های فرزند پروری بامریند (۱۹۷۳) به عنوان ابزار گردآوری اطلاعات در نظر گرفته شدند، تجزیه و تحلیل داده ها در بخش تحلیل توصیفی «میانگین، انحراف معیار و درصد نمرات و رسم نمودار»، در بخش تحلیل استنباطی «آزمون کولموگروف اسمیرنف، ضریب همبستگی پیرسون و تحلیلی رگرسیون به شیوه گام به گام» محاسبه شد. نتایج نشان داد، بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری و الگوهای ارتباطی خانواده در خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد رابطه معناداری وجود دارد. که در گام سوم فرزند پروری سهل گیرانه - فرزند پروری استبدادی - فرزند پروری سهل گیرانه - فرزند پروری قاطع و اطمینان بخش در تحلیل باقی ماندند و ۱ درصد از واریانس اعتیاد به اینترنت دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد را پیش بینی نمودند.

واژه های کلیدی: اعتیاد به اینترنت، الگوهای ارتباطی، شیوه های فرزند پروری، دانش آموزان

مقدمه

رشد روز افزون اینترنت فواید و اهمیت غیر قابل انکاری دارد. چندان در دوران حاضر، نقش محوری اینترنت چنان اساسی است که بدون آن امکان برنامه ریزی، توسعه و بهره وری در زمینه های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و علمی در جهان آینده امکان پذیر نخواهد بود (فرشباف، ۱۳۸۸). همزمان با دسترسی گسترده ی افراد به اینترنت، شاهد نوع جدیدی از اعتیاد، یعنی اعتیاد اینترنتی هستیم، که مسئله خاص عصر اطلاعات است. همانند انواع دیگر اعتیاد، اعتیاد به اینترنت نیز علائمی هم چون اضطراب، افسردگی، کج خلقی، بی قراری، افکار وسواسی یا خیال بافی راجع به اینترنت همراه است. اعتیاد به اینترنت یا استفاده بیش از حد، از دیگر آسیب های فردی و تا حدودی اجتماعی اینترنت است که گاهی از این بیماری تحت عنوان اعتیاد مجازی و مشهورتر از آن با عنوان « اعتیاد به اینترنت » نام برده می شود (اوزگیر^۱، ۲۰۲۰). بامریند ۱۹۹۱ از شیوه های فرزند پروری مستبد، مقتدر و سهل گیر نام برد. بر اساس نظریه بامریند، شیوه های فرزند پروری به عنوان واسطه بین متغیر های هنجاری آنان و جامعه پذیری کودکان عمل می کند. شیوه های فرزند پروری هم دارای نقش حمایتی و هم غیر حمایتی هستند که البته پیامد به کارگیری هر یک از آن ها بر تحول کودک متفاوت است. والدینی که شیوه ی تربیتی مستبدانه، شیوه محدود کننده و تنبیه کننده دارند، محدودیت های سنگینی را برای کنترل کودک و یا نوجوان خود تعیین می کنند. بر عکس والدین با شیوه سهل گیر دارای پذیرش زیاد، بی توجه به کودک و تقاضاها و انتظارات خیلی کمی از کودک و یا نوجوان دارند. والدین مقتدر پذیرش به همراه سهل گیری را با مقداری کنترل بر نوجوان همراه با ارائه ی دلایل خاص خود دارند که باعث نظم دادن به فعالیت های نوجوان می شود. محققان اشاره کرده اند که شیوه ی فرزند پروری مقتدرانه در مقایسه با شیوه های فرزند پروری سهل گیر و مستبد بهترین نوع شیوه ی فرزند پروری است که انواع پیامد های مثبت روان شناختی را برای نوجوان فراهم می کند (استیرگ^۲، ۲۰۰۲). رفتار های کودکان و نوجوانان به شدت تحت تاثیر شیوه های تربیتی والدینی حاکم بر خانواده قرار دارد. والدینی که به صورت مستمر کودکان و نوجوانان خود را مورد حمایت قرار می دهند، با آنان گرم و صمیمی هستند و کنترل منطقی و متعادلی را اعمال می کنند. در فرزندان خود اشتیاق ابراز رفتار های اجتماعی قابل قبولی را ایجاد می کنند و نیز زمینه ی مساعد برای بروز توانایی ها و قابلیت های کودکان و نوجوانان خود را فراهم می آورند (اندرسون^۳، ۲۰۱۹). از طرف دیگر علاوه بر شیوه های فرزند پروری که می تواند زمینه ساز استفاده بیش از اندازه از اینترنت باشد، الگو های ارتباطی خانواده می تواند ناپهنجاری ها رفتاری را در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد به وجود آورد یا کاهش دهد. برای تعیین الگو های ارتباطی خانواده، فیتزپاتریک و ریچی^۴ (۱۹۹۴) ابعاد اساسی الگو های ارتباطی خانواده را به دو بعد جهت گیری گفت و شنود و جهت گیری همنوایی تقسیم کرده اند. بر اساس گفته های کوژنر و فیتز پاتریک^۵ (۲۰۰۲)، جهت گیری گفت و شنود به فضای آزاد و راحتی که در آن والدین، اعضای خانواده را به مشارکت و بحث درباره موضوعات مختلف تشویق می کنند. در حالی که خانواده های با جهت گیری همنوایی بالا بر همسانی و یکسانی عقاید، ارزش ها و باور ها تاکید دارند. بنابراین ارتباطات بین دو نسل از چنین خانواده هایی، فرزندان مطیع والدین و بزرگسالان شان بازتاب می دهد. لذا با توجه به مباحث مطرح شده هدف تحقیق پیش بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس شیوه های فرزند پروری و الگوهای ارتباطی خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد می باشد.

^۱Özgür^۲Steinberg^۳Andersson^۴Ritchie^۵Koerner & Fitzpatrick

بیان مساله

رشد روز افزون اینترنت فواید و اهمیت غیر قابل انکاری دارد. چنان که در دوران حاضر، نقش محوری اینترنت چنان اساسی است که بدون آن امکان برنامه ریزی، توسعه و بهره وری در زمینه های فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و علمی در جهان آینده امکان پذیر نخواهد بود (فرشلاف، ۱۳۸۸). از آنجا که اینترنت به لحاظ گستردگی موضوعات، تنوع مطالب، به روز بودن اطلاعات، گمنامی در آن و بهره برداری از جاذبه های سمعی و بصری، مخاطبان زیادی را به خود جلب می کند، یکی از پدیده های مطرح و در حقیقت پیامد استفاده نابجا، اعتیاد به اینترنت است. (کارگر شورگی، ۱۳۹۷). اصطلاح شبکه های اجتماعی مجازی، در زیرمجموعه رسانه های اجتماعی قرار می گیرد. رسانه های اجتماعی مفاهیمی کلان هستند که به واسطه پیدایش شبکه های جدید ارتباطی همچون اینترنت و تلفن همراه پدید آمده اند. شبکه های اجتماعی مجازی به علت بی مکانی حاکم بر اینترنت بر اساس علایق افراد و گروه ها هستند درواقع شبکه های اجتماعی بر پایه مشارکت همگانی بنا شده اند. در شبکه های اجتماعی برخلاف دوره ایمیل ها با اطلاعاتی مواجه هستیم که قابل رد و بدل شدن در بین افراد گوناگون هستند. (آهنگری، طحان، حسین نژاد و خطیبی، ۱۳۹۶). همزمان با دسترسی گسترده ی افراد به اینترنت، شاهد نوع جدیدی از اعتیاد، یعنی اعتیاد اینترنتی هستیم، که مسئله خاص عصر اطلاعات است. همانند انواع دیگر اعتیاد، اعتیاد به اینترنت نیز علائمی هم چون اضطراب، افسردگی، کج خلقی، بی قراری، افکار وسواسی یا خیال بافی راجع به اینترنت همراه است. اعتیاد به اینترنت یا استفاده بیش از حد، از دیگر آسیب های فردی و تا حدودی اجتماعی اینترنت است که گاهی از این بیماری تحت عنوان اعتیاد مجازی و مشهورتر از آن با عنوان « اعتیاد به اینترنت » نام برده می شود (پی پینگ، شین، وی، فانگ و هانگ، ۲۰۱۵). خانواده به عنوان مهم ترین نهاد اجتماعی و آموزشی نقش مهمی در تعیین رفتارها، سبک زندگی و سلامت افراد ایفا می کند. بر همین اساس خانواده به عنوان عامل تعیین کننده در سلامت افراد، در بروز یا عدم بروز اختلالات روانی نقش چشمگیری دارد. (شریفی، ۱۳۹۵). بامریند ۱۹۹۱ از شیوه های فرزند پروری مستبد، مقتدر و سهل گیر نام برد. بر اساس نظریه بامریند، شیوه های فرزند پروری به عنوان واسطه بین متغیر های هنجاری آنان و جامعه پذیری کودکان عمل می کند. شیوه های فرزند پروری هم دارای نقش حمایتی و هم غیر حمایتی هستند که البته پیامد به کارگیری هر یک از آن ها بر تحول کودک متفاوت است. والدینی که شیوه ی تربیتی مستبدانه، شیوه محدود کننده و تنبیه کننده دارند، محدودیت های سنگینی را برای کنترل کودک و یا نوجوان خود تعیین می کنند. بر عکس والدین با شیوه سهل گیر دارای پذیرش زیاد، بی توجه به کودک و تقاضاها و انتظارات خیلی کمی از کودک و یا نوجوان دارند. والدین مقتدر پذیرش به همراه سهل گیری را با مقداری کنترل بر نوجوان همراه با ارائه ی دلایل خاص خود دارند که باعث نظم دادن به فعالیت های نوجوان می شود. محققان اشاره کرده اند که شیوه ی فرزند پروری مقتدرانه در مقایسه با شیوه های فرزند پروری سهل گیر و مستبد بهترین نوع شیوه ی فرزند پروری است که انواع پیامد های مثبت روان شناختی را برای نوجوان فراهم می کند (استیبرگ، ۲۰۰۲). رفتار های کودکان و نوجوانان به شدت تحت تاثیر شیوه های تربیتی والدینی حاکم بر خانواده قرار دارد. والدینی که به صورت مستمر کودکان و نوجوانان خود را مورد حمایت قرار می دهند، با آنان گرم و صمیمی هستند و کنترل منطقی و متعادل را اعمال می کنند. در فرزندان خود اشتیاق ابراز رفتار های اجتماعی قابل قبولی را ایجاد می کنند و نیز زمینه ی مساعد برای بروز توانایی ها و قابلیت های کودکان و نوجوانان خود را فراهم می آورند، بر عکس والدین محدود کننده و طرد کننده با محدود ساختن شایستگی های کودکان خود، آنان را از به آزمایش در آوردن توانمندی هایشان محروم می کنند، با گذشت زمان این گروه از کودکان و نوجوانان کم کم به این باور می رسند که بدون کمک والدین نمی توانند با موضوعات و مسائل زندگی به طریق صحیح و مؤثر روبه رو شوند. چنین باوری در آنان احساس ترس به وجود می آورد. والدینی که مقررات سخت و انعطاف ناپذیر وضع می کنند، اگر چه کودکان خوب کنترل شده ای را تربیت می کنند، اما زمینه ی مناسب برای رشد کودکان و نوجوانان سلطه پذیر، وابسته یا

Yi-Ping, Shen, Wei, Feng, & Huang

Steinberg

سرکش را نیز فراهم می آوردند. فقدان گرمی، صمیمیت و حمایت والدینی توأم با کنترل قهر آمیز و یا فقدان کنترل، به رفتار های مشکل آفرین منجر می شود (ماسن و همکاران^۸، ۱۹۹۵؛ ترجمه، یاسائی، ۱۳۸۵). الگوهای ارتباطی خانواده یکی از کارکردهایی است که قادر به تأثیرگذاری بر فرزندان می باشد. بر اساس نظریه شناختی-رفتاری می توان گفت وقتی تعامل و صحبتی بین اعضای خانواده وجود ندارد و بر همنوایی بالا و همسانی عقاید والدین و فرزندان تأکید می شود، نوجوان ممکن است به این نتیجه برسد که اینترنت را به عنوان، دوست صمیمی خود که به راحتی می توان با او ارتباط برقرار کرد، انتخاب کند. در چنین خانواده هایی فرد ممکن است فرض کند که چون عقایدش در خانواده مورد احترام قرار نمی گیرد، هیچکس خارج از شبکه های اینترنتی او را دوست ندارد و حمایت نمی کند و تنها در محیط اینترنت مورد احترام قرار می گیرد. در نتیجه این برداشت نادرست منجر به تمایل شدید نوجوان به سمت اینترنت می شود. (متقی، ۱۳۹۸). میزان استفاده از اینترنت تحت تاثیر شیوه های فرزند پروری در خانواده است، مهمترین عامل اجتماعی شدن در انسان، تجارب دوران کودکی وی در محیط خانواده است، شیوه ی ارتباط ما با فرزندانمان، تاثیر عمیقی بر چگونگی رشد آنان دارد. توانایی ما برای برقرار کردن رابطه ی موثر و ایجاد امنیت در فرزندانمان به شدت از طریق شیوه های فرزند پروری تثبیت می شود. (امیری ۱۳۹۶). برای تعیین الگو های ارتباطی خانواده، فیتزپاتریک و ریچی^۹ (۱۹۹۴) ابعاد اساسی الگو های ارتباطی خانواده را به دو بعد جهت گیری گفت و شنود و جهت گیری همنوایی تقسیم کرده اند. بر اساس گفته های کوژنر و فیتز پاتریک^{۱۰} (۲۰۰۲)، جهت گیری گفت و شنود به فضای آزاد و راحتی که در آن والدین، اعضای خانواده را به مشارکت و بحث درباره موضوعات مختلف تشویق می کنند. در حالی که خانواده های با جهت گیری همنوایی بالا بر همسانی و یکسانی عقاید، ارزش ها و باور ها تأکید دارند. بنابراین ارتباطات بین دو نسل از چنین خانواده هایی، فرزندان مطیع والدین و بزرگسالانشان بازتاب می دهد. از ترکیب این دو جهت گیری چهار نوع خانواده به وجود می آیند که از نظر فیتز پاتریک (۲۰۰۴) عبارتند از:

خانواده های توافق کننده: این خانواده ها در هر دو جهت گیری نمره ی بالایی دارند؛ در این حالت فرزندان اجازه دارند تا زمانی که هماهنگی درونی خانواده به خطر نیفتد به بیان عقاید خود بپردازند. خانواده های کثرت گرا: چنین خانواده هایی، در جهت گیری گفت و شنود نمره بالا، اما در جهت گیری همنوایی، نمره پایینی دارند. این خانواده ها فرزندان خود را تشویق می کنند تا عقاید خود را بیان کنند و از تنبیه نترسند. خانواده های حمایت کننده: این خانواده ها، در جهت گیری گفت و شنود پایین، ولی در جهت گیری همنوایی بالا هستند. این نوع والدین تأکید زیادی بر اطاعت و حفظ هماهنگی بین اعضای خانواده دارند، ولی نسبت به تفکر و بحث و گفتگو در مورد مسائل مختلف علاقه ای نشان نمی دهند^۴. خانواده های سهل گیر: چنین خانواده هایی، در هر دو جهت گیری نمره پایینی دارند. در این خانواده ها فرزندان بسیار کم با والدین خود به گفتگو می پردازند و به طور کلی ارتباط بین اعضا بسیار کم است. با توجه به مطالبی که مطرح شد پژوهش حاضر در صدد بررسی این موضوع است که آیا اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی بر اساس شیوه های فرزند پروری و الگو های ارتباطی خانواده کارکنان ناجا قابل پیش بینی است؟

اهمیت و ضرورت

با توجه به اینکه سن استفاده از اینترنت کاهش پیدا کرده است، و اگر استفاده درست از آن نشود منجر به اختلالات و ناهنجاری های شخصیتی در دانش آموزان که آینده سازان کشور هستند می شود و اینکه میزان استفاده از اینترنت می تواند تحت تاثیر شیوه های فرزند پروری و الگو های ارتباطی خانواده قرار بگیرد. زیرا نحوه فرزند پروری و الگو های ارتباطی خانواده

^۸ Masen et al

^۹ Ritchie

^{۱۰} Koerner & Fitzpatrick

می تواند اضطراب هایی را در دانش آموزان به وجود آورند و این فشار ها باعث می شود استفاده از اینترنت به عنوان ابزاری برای گریز از مشکلات، تخفیف احساس ناامیدی، اضطراب و افسردگی یا صرف وقت زیاد در اینترنت با هدف خاص یافتن دوست های مجازی به منظور رسیدن به امور خیالی و رویایی که در زندگی واقعی ممکن نیست، شود. بنابراین اگر چنین مطالعاتی در سطح جوانان انجام نشود، زمینه را برای ایجاد نابهنجاری های روانی و اجتماعی دانش آموزان فراهم می کند. (امیری، ۱۳۹۶) لذا پژوهش حاضر به دلایل زیر حائز اهمیت و انجام آن ضرورت دارد که عبارتند از :

خلا پژوهشی در زمینه اعتیاد به اینترنت و عوامل تاثیر گذار شیوه فرزند پروری و الگوهای ارتباطی خانواده در دانش آموزان دوره اول دبیرستان بر آن از ضرورتهای انجام پژوهش می باشد. دوم اینکه با اجرای این مطالعه می توان آماری از میزان اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی را در بین دانش آموزان دوره اول دبیرستان به دست آورد. سوم اینکه با پی بردن به روش های فرزند پروری و الگوهای ارتباطی خانواده که اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی را پیش بینی می کنند می تواند منجر به راهبرد هایی برای جلوگیری از نابهنجاری های رفتاری در دانش آموزان همچون اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی شود. نتایج پژوهش حاضر می تواند مورد استفاده برنامه ریزان، معلمان، والدین و ... قرار بگیرد و با توجه به اهمیت و ضرورتی که بیان شد در این پژوهش به دنبال آن هستیم تا نقش شیوه های فرزند پروری و الگو های ارتباطی خانواده را در اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی دانش آموزان را مورد بررسی قرار دهیم.

تعریف مفهومی متغیرها

اعتیاد به اینترنت و فضای مجازی : انجمن روان شناسان آمریکا اعتیاد به اینترنت را یک الگوی استفاده از اینترنت که باعث موج اختلال عملکردی شده و با حالات ناخوشایند درونی در طول یک دوره دو ماهه همراه باشد، تعریف کرده است و حداقل سه معیار در طول دو ماه : ۱- تحمل ۲- علایم ترک ۳- زمان استفاده از اینترنت بیش از آن چه فرد در ابتدا قصد دارد، به طول انجامد. ۴- تمایل مداوم به کنترل رفتار. ۵- صرف وقت قابل توجه برای امور مرتبط با اینترنت ۶- کاهش فعالیت اجتماعی، شغلی و تفریحی در استفاده از اینترنت ۷- تداوم استفاده با وجود آگاهی از آثار منفی آن؛ را داشته باشد. (امیری، ۱۳۹۶، ص ۱۰)

الگو های ارتباطی خانواده : شبکه های ارتباطی است که از طریق آن ها خانواده و فرزندان با یکدیگر به تعامل می پردازند. به آن دسته از شبکه های ارتباطی که به وفور در یک خانواده اتفاق می افتد، الگو های ارتباطی گفته می شود. (شریفی، ۱۳۹۵، ص ۷)

شیوه های فرزند پروری : شیوه های فرزند پروری عبارتند از : « روش های فرزند پروری ترکیباتی از رفتارهای والدین هستند که در موقعیت های گسترده ای روی می دهند و جو فرزند پروری بادوامی را به وجود می آورند. » (بامریند ۱۹۷۱، به نقل از برگ، ۲۰۰۷، ترجمه سید محمدی ۱۳۹۳، ص ۴۸۰)

پیشینه تحقیق

شاهچراغی (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی نقش واسطه ای ناگویی هیجانی در رابطه بین الگوی ارتباطی خانواده و ویژگی های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان پرداخت. روش پژوهش توصیفی _ همبستگی و به روش نمونه گیری طبقه ای، تعداد ۳۰۰ نفر از ۲۵۸۶ کارکنان نیروی انتظامی دختر دوره دوم متوسطه شهرستان شهرضا در سال تحصیلی ۹۸ - ۱۳۹۷ انتخاب شدند. نتایج نشان داد الگو های ارتباطی خانواده دارای دو خرده مقیاس جهت گیری همنوایی و جهت گیری گفت و شنود به صورت مستقیم اثری بر اعتیاد به اینترنت در بین نوجوانان نداشت.

محسن زاده (۱۳۹۸) در پژوهشی به بررسی رابطه بین ابعاد ارتباطی خانواده و اعتیاد به شبکه های اجتماعی مجازی با واسطه گری انعطاف پذیری شناختی پرداخت. روش پژوهش توصیفی از نوع همبستگی و بر اساس جدول مورگان نمونه ای به

حجم ۲۹۱ نفر به روش نمونه گیری تصادفی در دسترس انتخاب شدند. نتایج نشان داد که انعطاف پذیری شناختی نقش واسطه ای را در رابطه بین ابعاد الگوی ارتباطی خانواده و اعتیاد به شبکه های اجتماعی مجازی ایفا می کند.

کارگر شورکی (۱۳۹۷) در پژوهشی به بررسی رابطه بین سبک های فرزند پروری والدین با پرخاشگری و اعتیاد به اینترنت در بین کارکنان نیروی انتظامی دوره متوسطه شهر میبد انجام گرفته است. این پژوهش یک مطالعه توصیفی از نوع پژوهش های همبستگی و با شیوه نمونه گیری خوشه ای چند مرحله ای تعداد ۲۰۰ نفر به عنوان نمونه انتخاب شدند. نتایج نشان داد بین سبک های فرزند پروری مستبدانه و سهل گیرانه با پرخاشگری و اعتیاد به اینترنت رابطه مثبت معنی دار و بین سبک های فرزند پروری مقتدرانه با پرخاشگری و اعتیاد به اینترنت رابطه منفی معنا دار وجود دارد.

شین و همکاران (۲۰۱۸) در پژوهشی در رابطه با فعالیت های آنلاین، شیوع اینترنت، اعتراض به بیماری، ارتباط با خانواده و مدرسه در بین نوجوانان در چین پرداختند و به این نتیجه رسیدند که اعتیاد شدید به اینترنت رایج نیست، اما اعتیاد خفیف به اینترنت توسط بیش از یک چهارم شرکت کنندگان گزارش شده است. میزان اعتیاد به اینترنت با توجه به جنسیت، درجه، کیفیت روابط خانوادگی و وضعیت مدرسه متفاوت است و نشان می دهد این عوامل هنگام طراحی و مداخلات مناسب باید مورد توجه قرار گیرند.

ایلا و آسیگال^۲ (۲۰۲۱) در بررسی اعتیاد به اینترنت چگونه بر سبک زندگی نوجوانان تأثیر می گذارد؟ نتایج حاصل از یک مطالعه مبتنی بر مدرسه در منطقه مدیترانه ای ترکیه، نتایج نشان داد که میانگین نمره اعتیاد به اینترنت در میان نوجوانان از متوسط به بالا بود. در ۱۷ سالگی با والدین و نوجوانان مطلقه که روابط ضعیفی با اعضای خانواده و دوستانشان دارند، نمره متوسط اعتیاد به اینترنت بالاتر بود. یک رابطه منفی و متوسط بین تبلیغات اینترنتی و رفتارهای سبک زندگی سالم در بین نوجوانان مشخص شد. نتیجه گیری اینکه اعتیاد به اینترنت پیش بینی منفی و متوسطی از سبک زندگی یک نوجوان دارد. مفاهیم عملی: تقویت روابط با خانواده و دوستان می تواند از رشد اینترنت توسط نوجوانان جلوگیری کند اعتیاد و افزایش رفتارهای سبک زندگی سالم. دوره ها باید برای بهبود درک خطرات و مزایا (به عنوان مثال ایمیل، ابزارهای اینترنتی) مرتبط با اینترنت برای کارکنان مدرسه و کارکنان نیروی انتظامی به برنامه درسی اضافه شوند. نتایج مطالعه حاضر می تواند برای هدایت توسعه برنامه استفاده از اینترنت سالم برای بزرگسالان برای استفاده توسط پرستاران مدرسه مورد استفاده قرار گیرد.

در تحقیق مارتین چامیرا و همکاران (۲۰۲۱^۳) در مورد مشکل اینترنت در بین نوجوانان با واسطه گری والدین بنگلادشی نتایج نشان داد که براساس تجزیه و تحلیل رگرسیون سلسله مراتبی، همبستگی PIU قابل توجهی شامل نتایج تحصیلی پایین تر، تحصیلات والدین، مادر در خارج از خانه، بیش از چهار روز استفاده هفتگی از اینترنت، بیش از دو ساعت استفاده روزانه از اینترنت و واسطه گری فعال است. علاوه بر این، رفتارهای استفاده از اینترنت (به عنوان مثال، مکانهای استفاده از اینترنت، ابزارهای نادرست، اهداف و برنامه ها) و ابعاد میانجیگری اینترنتی والدین به غیر از میانجیگری فعال (به عنوان مثال، میانجیگری محدودکننده، مراقبت فعال ایمنی اینترنت، نظارت و مراقبت فنی) به طور قابل توجهی مربوط به آزمونهای بین PIU و تجزیه و تحلیل همبستگی. با این حال، هنگامی که به طور کلی در معادله قرار گرفتند، آنها در تجزیه و تحلیل رگرسیون بایگانی غیر قابل توجه بودند. یافته های این تحقیق برای توسعه تصمیمات سیاستگذاری در سطح کشور و تسهیل تحقیقات آینده در کشور مفید خواهد بود.

^۱Xin et al

^۲Ayla & Aysegül

^۳MatinChandrima, caburun, Kabir., KhorshidRiaz., Kuss, Griffiths & Mamun

روش شناسی پژوهش

روش پژوهش به لحاظ هدف کاربردی و از نظر گردآوری اطلاعات همبستگی از نوع رگرسیون بود، جامعه مورد مطالعه کلیه دانش آموزان متوسطه دوم در شهر خرم آباد بود که بر اساس جدول نمونه گیری کرجسی و مورگان از تعداد ۸۰۰ نفر ۳۰۲ نفر به روش نمونه گیری تصادفی طبقه ای نسبی انتخاب شدند. ابزار گردآوری اطلاعات پرسشنامه ایی بود که در تحقیق حاضر از سه پرسشنامه استفاده شد: الف، پرسشنامه اعتیاد به اینترنت یانگ دارای ۲۰ سوال بوده طیف پاسخدهی آن به صورت لیکرت بوده و دارای پنج درجه می باشد. قاسم زاده میزانپایی ابزار را به روش آلفای کرونباخ ۰/۸۸ تایید کرده اند ب. پرسشنامه شیوه های فرزند پروری بامریند؛ این پرسشنامه دارای ۳۰ گویه است که توسط دایانا بامریند (۱۳۷۳) طراحی و ساخته شد. سه زیر مقیاس دارد شیوه های فرزند پروری والدین شیوه ی سهل گیرانه، مستبدانه قاطع و اطمینان که بصورت (کاملاً مخالفم، مخالفم، تقریباً مخالفم، موافقم، کاملاً موافقم) جواب داده می شوند. بورای (۱۹۹۱) برای محاسبه پایایی از روش ((باز آزمایی) استفاده کرد و نتایج زیر را بدست آورد. ۰/۸۱ برای شیوه سهل گیرانه، ۰/۸۶ برای شیوه استبدادی، ۰/۷۸ برای شیوه اقتداری. او همچنین (ثبات درونی) را با استفاده از فرمول (آلفای کرونباخ) محاسبه نمود که ۰/۷۵ برای شیوه سهل گیری ۰/۸۵ برای شیوه استبدادی و ۰/۸۲ برای شیوه اقتدار منطقی بدست آورد. ج. پرسشنامه تجدیدنظر الگوی ارتباطی خانواده توسط فیتزپاتریک و ریچی، ۱۹۹۴؛ ریچی و فیتزپاتریک، (۱۹۹۰) ساخته شد. نمره گذاری، ۴ درجه ای است بصورت کاملاً مخالف، مخالف، نه موافق و نه مخالف، ۲ موافق ۳، کاملاً موافق ۴. مشتمل بر ۲۵ گویه دارای دو زیر مقیاس به نام های جهت گیری همنوایی و جهت گیری گفت و شنود می باشد. کوروش نیا، لطیفیان (۱۳۸۶) ضریب آلفای کرونباخ را برابر ۰/۸۷ برای جهت گیری گفت و شنود و برای مقیاس جهت گیری همنوایی برابر ۰/۸۱ اعلام کردند. تجزیه و تحلیل داده ها در بخش تحلیل توصیفی « میانگین، انحراف معیار و درصد نمرات و رسم نمودار»، در بخش تحلیل استنباطی «آزمون کولموگروف اسمیرنوف، ضریب همبستگی پیرسون و تحلیلی رگرسیون به شیوه گام به گام» محاسبه شد.

یافته های پژوهش (تحلیل استنباطی)

جهت تحلیل استنباطی داده ها ابتدا داده ها توسط آزمون کالموگروف - اسمیرنوف از نظر طبیعی بودن، آزمون شدند تا مشخص شود که از کدام دست آمار برای تحلیل آن ها استفاده شود. نتایج این آزمون در جدول ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱. آزمون تقریب نرمال پرسشنامه ها (آزمون کالموگروف سمیرنوف)

شاخص ها	میانگین	انحراف معیار	Z	مقدار احتمال	نوع توزیع
شیوه های فرزند پروری	۸۸،۸۰	۱۶،۱۷	۰،۴۵	۰،۲۳۵	نرمال
شیوه سهل گیرانه	۳۰،۶۶	۳،۷۴	۰،۲۲۱	۰،۱۴۸	نرمال
شیوه استبدادی	۳۱،۷۹	۳،۰۵	۰،۲۵	۰،۴۲۵	نرمال
شیوه قاطع	۲۶،۳۴	۳،۴۶	۰،۱۱۲	۰،۱۲۵	نرمال
الگوی ارتباطی	۶۴،۹۰	۱۱،۹۲	۰،۵۵۶	۰،۰۶۵۸	نرمال
الگوی ارتباطی گفت و شنود	۳۴،۸۵	۸،۰۲	۰،۲۴	۰،۰۸۴	نرمال
الگوی ارتباطی همنوایی	۳۰،۰۴	۵،۶۹	۰،۳۳	۰،۱۴۲	نرمال
اعتیاد به اینترنت	۵۶،۹۶	۴،۶۰	۰،۲۴۱	۰،۹۰۲	نرمال

با توجه نتایج جدول ۱ توزیع داده ها در هر یک از متغیرها در سطح ۰/۰۵ معنی دار نمی باشد، نتیجه گرفته می شود که توزیع این متغیرها نرمال بوده، به همین دلیل در تحلیل اطلاعات از آزمون های پارامتریک استفاده خواهد شد.

آزمون فرضیه های پژوهش:

در آزمون فرضیه های تحقیق، برای بررسی رابطه متغیرها و تعیین اثر متغیر پیش بین بر متغیر ملاک از ضریب همبستگی پیرسون و تحلیل رگرسیون چند گانه گام به گام استفاده شده است. در این قسمت ابتدا نتایج یافته ضریب همبستگی و رگرسیون در ادامه بیان می شود.

✓ فرضیه کلی : بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری و الگوی ارتباطی دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد رابطه وجود دارد.

✓ جدول ۲. ضریب همبستگی بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری و الگوی ارتباطی خانواده

الگوی ارتباطی	شیوه های فرزند پروری	ضریب همبستگی پیرسون	اعتیاد به اینترنت
-۰,۴۰۳**	-۰,۶۵۵**	معناداری	
۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	تعداد	
۱۵۰	۱۵۰		

بر اساس نتایج جدول ۲. ضریب همبستگی پیرسون ($r = -0,655$) با معناداری ($\text{sig} = 0,000$) نشان می دهد که بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری در خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد متوسطه اول با $p < 0,05$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه ی منفی و معنی داری وجود دارد. بنابراین فرض خلاف (فرض محقق) تایید و فرض صفر رد می شود. به این معنی ، دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد که اعتیاد به اینترنت بیشتری تجربه کرده اند، شیوه های فرزند پروری مناسبی ندارند. همچنین ضریب همبستگی پیرسون ($r = -0,403$) با معناداری ($\text{sig} = 0,000$) نشان می دهد که بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی در خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد رابطه ی منفی ، معکوس معنی داری وجود دارد. بنابراین فرض خلاف (فرض محقق) تایید و فرض صفر رد می شود. به این معنی ، دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد که اعتیاد به اینترنت بیشتری تجربه کرده اند، الگوی ارتباطی مناسبی ندارند.

✓ فرضیه های جزئی : بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری سهل گیرانه دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد رابطه وجود دارد.

✓ جدول ۳. ضریب همبستگی بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری سهل گیرانه خانواده

فرزند پروری سهل گیرانه خانواده	ضریب همبستگی پیرسون	اعتیاد به اینترنت
۰,۷۰۸**	معناداری	
۰,۰۰۰	تعداد	
۱۵۰		

بر اساس نتایج جدول ۳. ضریب همبستگی پیرسون ($r = 0,708$) با معناداری ($\text{sig} = 0,000$) نشان می دهد که بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری سهل گیرانه در خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد متوسطه اول با $p < 0,05$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه ی مثبت ، مستقیم و معنی داری وجود دارد. بنابراین فرض خلاف (فرض محقق) تایید و فرض صفر رد می شود به این معنی ، دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد که اعتیاد به اینترنت بیشتری تجربه کرده اند، شیوه های فرزند پروری سهل گیرانه دارند.

✓ بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری استبدادی دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد رابطه وجود دارد.

جدول ۴. ضریب همبستگی بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری استبدادی خانواده

شیوه های فرزند پروری استبدادی		
۰,۱۲۴	ضریب همبستگی پیرسون	اعتیاد به اینترنت
۰,۰۳۲	معناداری	
۱۵۰	تعداد	

بر اساس نتایج جدول ۴. ضریب همبستگی پیرسون ($r=0,124$) با معناداری ($\text{sig}=0,032$) نشان می‌دهد که بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری استبدادی در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد با $p<0,05$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه‌ی مثبت و مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. بنابراین فرض خلاف (فرض محقق) تایید و فرض صفر رد می‌شود. به این معنی، دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد که اعتیاد به اینترنت بیشتری تجربه کرده اند، شیوه های فرزند پروری استبدادی دارند.

✓ بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری قاطع و اطمینان بخش در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد رابطه وجود دارد.

جدول ۵. ضریب همبستگی بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری قاطع و اطمینان خانواده

شیوه های فرزند پروری قاطع و اطمینان		
-۰,۵۱۳**	ضریب همبستگی پیرسون	اعتیاد به اینترنت
۰,۰۰۰	معناداری	
۱۵۰	تعداد	

بر اساس نتایج جدول ۵. ضریب همبستگی پیرسون ($r=-0,513$) با معناداری ($\text{sig}=0,000$) نشان می‌دهد که بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری قاطع و اطمینان در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد با $p<0,05$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه‌ی غیر مستقیم و معنی‌داری وجود دارد. بنابراین فرض خلاف (فرض محقق) تایید و فرض صفر رد می‌شود. به این معنی، دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد که اعتیاد به اینترنت بیشتری تجربه کرده اند، شیوه های فرزند پروری قاطع و اطمینان بخش مناسبی ندارند.

✓ بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی گفت و شنود در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد رابطه وجود دارد.

جدول ۶. ضریب همبستگی بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی گفت و شنود خانواده

الگوی ارتباطی گفت و شنود خانواده		
-۰,۲۶۶**	ضریب همبستگی پیرسون	اعتیاد به اینترنت
۰,۰۰۱	معناداری	
۱۵۰	تعداد	

بر اساس نتایج جدول ۶. ضریب همبستگی پیرسون ($r=-0,266$) با معناداری ($\text{sig}=0,001$) نشان می‌دهد که بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی گفت و شنود دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد با $p<0,05$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه‌ی غیر مستقیم، منفی و معنی‌داری وجود دارد. بنابراین فرض خلاف (فرض محقق) تایید و فرض صفر رد می‌شود. به این معنی، دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد که اعتیاد به اینترنت بیشتری تجربه کرده اند، الگوی ارتباطی گفت و شنود مناسبی ندارند.

✓ بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی همنوایی در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد رابطه وجود دارد. جدول ۷. ضریب همبستگی بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی همنوایی خانواده

الگوی ارتباطی همنوایی خانواده		
اعتیاد به اینترنت	ضریب همبستگی پیرسون	-0.470^{**}
	معناداری	۰.۰۰۰
	تعداد	۱۵۰

بر اساس نتایج جدول ۷ ضریب همبستگی پیرسون ($r = -0.470$) با معناداری ($\text{sig} = 0.000$) نشان می دهد که بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی همنوایی دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد با $p < 0.05$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه ی غیر مستقیم ، منفی و معنی داری وجود دارد. بنابراین فرض خلاف (فرض محقق) تایید و فرض صفر رد می شود. به این معنی ، دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد که اعتیاد به اینترنت بیشتری تجربه کرده اند، الگوی ارتباطی همنوایی خانواده مناسبی ندارند.

✓ تحلیل رگرسیون

برآورد میزان تاثیر با تحلیل رگرسیون گام به گام (متغیر پیش بین، اعتیاد به اینترنت با متغیر ملاک ، سبکهای فرزند پروری)

جدول ۸ (خلاصه مدل ها) در تحلیل رگرسیون گام به گام متغیرهای باقیمانده در تحلیل

مدل های خلاصه شده	R	مجذور R	برآورد خطای استاندارد
مدل ۱: فرزند پروری سهل گیرانه	-0.896	0.803	۲.۷۴
مدل ۲: فرزند پروری سهل گیرانه - استبدادی	-0.958	0.919	۱.۷۷
مدل ۳: فرزند پروری سهل گیرانه - استبدادی - قاطع و اطمینان بخش	-1.00	1.00	۰.۰۰۰

جدول شماره ۸. تحلیل رگرسیون نشان می دهد که در مدل سوم (فرزند پروری سهل گیرانه، استبدادی ، قاطع و اطمینان بخش) ضریب همبستگی ($r = 1.00$) ضریب تعیین ($r^2 = 1.00$) و برآورد خطای استاندارد (۰.۰۰ درصد) می باشد.

جدول ۹ خلاصه نتایج مدل رگرسیون گام به گام متغیرهای تاثیر گذار بر اعتیاد به اینترنت

گام	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	df	میانگین مجذورات	F	P	R	R ²
گام ۱: فرزند پروری سهل گیرانه	رگرسیون	۴۵۷۰.۰۳۸	۱	۴۵۷۰.۰۳۸	۶۰۴.۹۹	۰.۰۰۰	-0.896	0.803
	باقیمانده	۱۱۱۷.۹۶۲	۱۴۸	۷.۵۵۴				
	مجموع	۵۶۸۸.۰۰۰	۱۴۹					
گام ۲: فرزند پروری سهل گیرانه - استبدادی	رگرسیون	۵۲۲۵.۴۸۸	۲	۲۶۱۲.۷۴۴	۸۳۰.۴۰	۰.۰۰۰	-0.958	0.919
	باقیمانده	۴۶۲.۵۱۲	۱۴۷	۳.۱۴۶				
	مجموع		۱۴۹					
گام ۳: فرزند پروری سهل گیرانه - استبدادی - قاطع و اطمینان بخش	رگرسیون	۵۶۸۸.۰۰۰	۳	۱۸۹۶.۰۰۰			-1.00	1.00
	باقیمانده	۰.۰۰۰	۱۴۶	۰.۰۰۰				
	مجموع	۵۶۸۸.۰۰۰	۱۴۹					

بر اساس جدول ۹ تحلیل رگرسیون گام به گام در ۳ گام انجام شد که در گام سوم فرزند پروری سهل گیرانه – فرزند پروری استبدادی و قاطع و اطمینان بخش در تحلیل باقی ماندند و ۱ درصد از واریانس اعتیاد به اینترنت خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد را پیش بینی نمودند.

جدول ۱۰ خلاصه ضرایب استاندارد و غیر استاندارد متغیرهای تاثیر گذار بر اعتیاد به اینترنت

sig	t	ضرایب استاندارد		ضرایب غیر استاندارد		سبکهای فرزند پروری
		Beta	Std. Error	B		
۰,۰۰۰	۲۴,۵۹۷	۰,۸۹۶	۰,۰۶۰	۱,۴۸۰		گام ۱ سهل گیرانه
۰,۰۰۰	۴۰,۷۵۳	۱,۰۲۶	۰,۰۴۲	۱,۶۹۳		گام ۲ سهل گیرانه
۰,۰۰۰	۱۴,۴۳۳	۰,۳۶۳	۰,۰۵۱	۰,۷۳۴		استبدادی
۰,۰۰۰	۱۱۹۱۹۱۸۰۰,۰	۰,۶۰۶	۰,۰۰۰	۱,۰۰		گام ۳ سهل گیرانه
۰,۰۰۰	۱۵۲۰۸۲۸۰۸,۸	۰,۴۹۵	۰,۰۰۰	۱,۰۰		استبدادی
۰,۰۰۰	۱۰۲۱۳۸۹۱۹,۴	۰,۵۶۱	۰,۰۰۰	۱,۰۰		قاطع و اطمینان بخش

نتایج جدول ۱۰ در تحلیل رگرسیون گام به گام متغیرها نشان می دهد که در گام سوم فرزند پروری سهل گیرانه (Bta=۰,۴۹۵؛ Std=۰,۰۰، B=۱,۰۰؛ Sig=۰,۰۲؛ t=۱۱۹۱۹۸۰۰,۰)؛ فرزند پروری استبدادی (Bta=۰,۶۰۶؛ Std=۰,۰۰، B=۱,۰۰؛ Sig=۰,۰۰؛ t=۱۵۲۰۸۲۸۰۸,۸)؛ فرزند پروری قاطع و اطمینان بخش (Bta=۰,۵۶۱؛ Std=۰,۰۰، B=۱,۰۰؛ Sig=۰,۰۰؛ t=۱۰۲۱۳۸۹۱۹,۴) تاثیر معناداری بر اعتیاد به اینترنت خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد دارند. ✓ برآورد میزان تاثیر با تحلیل رگرسیون گام به گام (متغیر پیش بین، اعتیاد به اینترنت با متغیر ملاک، الگوهای ارتباطی)،

جدول ۱۱ (خلاصه مدل ها) در تحلیل رگرسیون گام به گام متغیرهای باقیمانده در تحلیل

مدل های خلاصه شده الگوی های ارتباطی	R	مجذور R	برآورد خطای استاندارد
مدل ۱: الگوی ارتباطی گفت و شنود	۹,۱۰	۰,۸۲۸	۴,۹۶
مدل ۲: الگوی ارتباطی گفت و شنود - الگوی ارتباطی همنوایی	۱,۰۰	۱,۰۰	۰,۰۰

جدول شماره ۱۱ تحلیل رگرسیون نشان می دهد که در مدل دوم (الگوی ارتباطی گفت و شنود - الگوی ارتباطی همنوایی) ضریب همبستگی ($r=1,00$) ضریب تعیین ($r^2=1,00$) و برآورد خطای استاندارد (۰,۰۰) درصد می باشد.

جدول ۱۲ خلاصه نتایج مدل رگرسیون گام به گام متغیرهای تاثیر گذار بر اعتیاد به اینترنت

رگرسیون گام به گام	منبع تغییرات	مجموع مجذورات	df	میانگین مجذورات	F	P	R	R ²
گام ۱: الگوی ارتباطی گفت و شنود	رگرسیون	۱۷۵۳۶,۶۲	۱	۱۷۵۳۶,۶۲	۷۱۱,۶۸	۰,۰۰	۹,۱۰	۰,۸۲۸
	باقیمانده	۳۶۴۶,۷۷	۱۴۸	۲۴,۶۴۱				
	مجموع	۲۱۱۸۳,۵۰	۱۴۹					
گام ۲: الگوی ارتباطی گفت و شنود - الگوی ارتباطی همنوایی	رگرسیون	۲۱۱۸۳,۵۰	۲	۱۰۵۹۱,۷۵			۱,۰۰	۱,۰۰
	باقیمانده	۰,۰۰	۱۴۷	۰,۰۰				
	مجموع	۲۱۱۸۳,۵۰	۱۴۹					

بر اساس جدول ۱۲ تحلیل رگرسیون گام به گام در ۲ گام انجام شد که در گام دوم الگوی ارتباطی گفت و شنود والگوی ارتباطی همنوایی در تحلیل باقی ماندند و ۱ درصد از واریانس اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد را پیش بینی نمودند.

جدول ۱۳. خلاصه ضرایب استاندارد و غیر استاندارد متغیرهای تاثیر گذار بر اعتیاد به اینترنت

sig	t	ضرایب استاندارد	ضرایب غیر استاندارد			سبکهای فرزند پروری	
			Beta	Std. Error	B		
۰,۰۰	۲۶,۶۷	۰,۹۱	۰,۰۵۱	۱,۳۵		الگوی ارتباطی گفت و شنود	گام ۱
۰,۰۰	۳۸۸۱۵۷۵۸۵,۰۱	۰,۶۷	۰,۰۰۰	۱,۰۰		الگوی ارتباطی گفت و شنود	گام ۲
۰,۰۰	۲۷۵۶۴۷۸۷۰,۵۵	۰,۴۷	۰,۰۰	۰,۰۰۰		الگوی ارتباطی همنوایی	

نتایج جدول ۱۳. در تحلیل رگرسیون گام به گام متغیرها نشان می دهد که در گام دوم الگوی ارتباطی گفت و شنود (Std=۰,۰۰, B=۱,۰۰؛ Bta=۰,۶۷؛ t=۳۸۸۱۵۷۵۸۵,۰۱؛ sig=۰,۰۰)؛ الگوی ارتباطی همنوایی (Std=۰,۰۰, B=۰,۰۰؛ Bta=۰,۴۷؛ t=۲۷۵۶۴۷۸۷۰,۵۵؛ sig=۰,۰۰) تاثیر معناداری بر اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد دارند.

نتیجه گیری

از آنجا که هدف تحقیق بررسی بررسی اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری و الگوی ارتباطی خانواده در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد دوره اول متوسطه شهرستان دورود بود، در مورد بررسی رابطه « بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری و الگوهای ارتباطی دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد » نتایج نشان داد، که ضریب همبستگی پیرسون ($r = ۰,۶۵۵$) با معناداری ($\text{sig} = ۰,۰۰۰$) نشان می دهد که بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد متوسطه اول شهرستان دورود با $p < ۰/۰۵$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه ی مستقیم و معنی داری وجود دارد. همچنین ضریب همبستگی پیرسون ($r = -۰,۴۰۳$) با معناداری ($\text{sig} = ۰,۰۰۰$) نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی خانواده در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد شهرستان دورود رابطه ی منفی، معکوس معنی داری وجود دارد. نتایج بدست آمده در تحلیل این فرضیه با نتایج تحقیق کارگر و شورکی (۱۳۹۷)؛ امیری (۱۳۹۶)؛ نجفی (۱۳۹۵)؛ ترابی (۱۳۹۵)؛ شاهروردی و صفاریان (۱۳۹۴)؛ کارائر و آخدمیر (۲۰۱۹)؛ چو، لی (۲۰۱۷)؛ ازیگیور (۲۰۱۶)؛ چوهیو و همکاران (۲۰۱۵)؛ اسماهل (۲۰۱۲) همخوان و همگام بود. در بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری سهل گیرانه در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد؛ ضریب همبستگی پیرسون ($r = -۰,۷۰۸$) با معناداری ($\text{sig} = ۰,۰۰۰$) نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری سهل گیرانه در خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد متوسطه اول شهرستان دورود با $p < ۰/۰۵$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه ی مثبت، مستقیم و معنی داری وجود دارد. نتایج بدست آمده در تحلیل این فرضیه با نتایج تحقیق کارگر و شورکی (۱۳۹۷)؛ امیری (۱۳۹۶)؛ نجفی (۱۳۹۵)؛ ترابی (۱۳۹۵)؛ شاهروردی و صفاریان (۱۳۹۴)؛ کارائر و آخدمیر (۲۰۱۹)؛ چو، لی (۲۰۱۷)؛ ازیگیور (۲۰۱۶)؛ چوهیو و همکاران (۲۰۱۵)؛ اسماهل (۲۰۱۲) همخوان و همراه می باشد. در تحلیل فرضیه بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری استبدادی در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد؛ ضریب همبستگی پیرسون ($r = ۰,۱۲۴$) با معناداری ($\text{sig} = ۰,۰۳۲$) نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری استبدادی در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد با $p < ۰/۰۵$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه ی مثبت و مستقیم و معنی داری وجود دارد. نتایج بدست آمده

در تحلیل این فرضیه با نتایج تحقیق کارگر و شورکی (۱۳۹۷)؛ امیری (۱۳۹۶)؛ نجفی (۱۳۹۵)؛ ترابی (۱۳۹۵)؛ چو، لی (۲۰۱۷)؛ ازیگیور (۲۰۱۶)؛ چوهیو و همکاران (۲۰۱۵)؛ اسماهل (۲۰۱۲)؛ همخوان و همجهت می باشد. در بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری قاطع و اطمینان در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد ضریب همبستگی پیرسون ($r = -0.513$) با معناداری ($sig = 0.000$) نشان داد که بین اعتیاد به اینترنت با شیوه های فرزند پروری قاطع و اطمینان در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد با $p < 0.05$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه ی غیر مستقیم و معنی داری وجود دارد. نتایج بدست آمده در تحلیل این فرضیه با نتایج تحقیق امیری (۱۳۹۶)؛ نجفی (۱۳۹۵)؛ ترابی (۱۳۹۵)؛ شاهروردی و صفاریان (۱۳۹۴)؛ کارائر و آخدمیر (۲۰۱۹)؛ چو، لی (۲۰۱۷)؛ ازیگیور (۲۰۱۶)؛ همخوان و همراه می باشد. نتایج تحقیق در مورد بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی گفت و شنود دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد، ضریب همبستگی پیرسون ($r = -0.266$) با معناداری ($sig = 0.001$) نشان می دهد که بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی گفت و شنود دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد با $p < 0.05$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه ی غیر مستقیم، منفی و معنی داری وجود دارد. نتایج بدست آمده در تحلیل این فرضیه با نتایج تحقیق نتایج بدست آمده در تحلیل این فرضیه با نتایج تحقیق شاهچراغی (۱۳۹۸)، محسن زاده (۱۳۹۸)؛ پارسا (۱۳۹۷)؛ شریفی (۱۳۹۵)؛ عبدی (۱۳۹۵)؛ خالقی و همکاران (۱۳۹۳)؛ مرادی و همکاران (۱۳۹۳)؛ جاسبی (۱۳۹۳)، همخوان و همگام می باشد. نتایج تحقیق در مورد بررسی رابطه بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی همنوایی دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد، ضریب همبستگی پیرسون ($r = -0.470$) با معناداری ($sig = 0.000$) نشان می دهد که بین اعتیاد به اینترنت با الگوی ارتباطی همنوایی دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد با $p < 0.05$ (با اطمینان بیشتر از ۹۵ درصد) رابطه ی غیر مستقیم، منفی و معنی داری وجود دارد. نتایج بدست آمده در تحلیل این فرضیه با نتایج تحقیق شاهچراغی (۱۳۹۸)، محسن زاده (۱۳۹۸)؛ پارسا (۱۳۹۷)؛ شریفی (۱۳۹۵)؛ خالقی و همکاران (۱۳۹۳)؛ مرادی و همکاران (۱۳۹۳)؛ جاسبی (۱۳۹۳)؛ شین و همکاران (۲۰۱۸)؛ یانگ و هانگ (۲۰۱۴)، همخوان و همسو می باشد. در ادامه کار جهت ارزیابی میزان تاثیر شیوه های فرزند پروری و الگوی ارتباطی خانواده بر اعتیاد به اینترنت در دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد، تحلیل رگرسیون به شیوه گام به گام در ۳ گام انجام شد که در گام سوم فرزند پروری سهل گیرانه - فرزند پروری استبدادی - فرزند پروری سهل گیرانه - فرزند پروری قاطع و اطمینان بخش در تحلیل باقی ماندند و ۱ درصد از واریانس اعتیاد به اینترنت خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد شهرستان دورد را پیش بینی نمودند.

منابع

- آهنگری، طحان، حسین نژاد و بنا خطیبی. (۱۳۹۷). بررسی رابطه استفاده از شبکه های اجتماعی تلفن همراه و میزان پای بندی به اعتقادات دینی کارکنان نیروی انتظامی ۱۲ تا ۱۸ سال شهر کاشمر، مطالعات فرهنگی/ اجتماعی خراسان شماره ۴۷ علمی-ترویجی (وزارت علوم ۲۰) /ISC (صفحه - از ۳۷ تا ۵۶)
- امیری، علی عباس (۱۳۹۶). پیش بینی اعتیاد به اینترنت بر اساس شیوه های فرزند پروری والدین و سبک رهبری معلم در خانواده دانش آموزان متوسطه دوم شهر خرم آباد مقطع متوسطه در سال تحصیلی ۹۶-۹۵. پایان نامه کارشناسی /رشد. دانشگاه پیام نور. واحد کرمانشاه.
- امیدوار، احمد، صارمی، علی اکبر. (۱۳۹۱). اعتیاد به اینترنت (توصیف، سبب شناسی، پیشگیری، درمان و مقیاس های سنجش اختلال اعتیاد به اینترنت). مشهد: انتشارات تمرین.

- شریفی، رشید (۱۳۹۵). پیش بینی الگوهای ارتباطی خانواده و اعتیاد به فضای مجازی اینترنت با اهمالکاری تحصیلی در بین دانشجویان دانشگاه رازی. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه رازی*. (استیبرگ ۲۰۰۳).
- عبدی، هادی (۱۳۹۵). رابطه الگو های ارتباطی خانواده با اعتیاد به اینترنت و عملکرد تحصیلی: نقش واسطه ای درگیری تحصیلی. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه شهید مدنی آذربایجان*.
- فرشباف، ساحل (۱۳۸۸). *اعتیاد اینترنتی، علل و انگیزه ها*. تهران: مرکز تحقیقات و مطالعات همشهری.
- کارگر شورگی، بهروز (۱۳۹۷). بررسی رابطه بین سبک های فرزند پروری والدین با پر خاشگری و اعتیاد به اینترنت در بین کارکنان نیروی انتظامی متوسطه شهرستان میبد. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه آزاد اسلامی. واحد اردکان*.
- متقی، شکوفه (۱۳۹۸). بررسی نقش واسطه ای ناگویی هیجانی در رابطه بین الگوی ارتباطی خانواده و ویژگی های شخصیتی با اعتیاد به اینترنت در نوجوانان. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه اردکان*.
- محسن زاده، نادر (۱۳۹۸). بررسی روابط ساختاری ابعاد ارتباطی خانواده و اعتیاد به شبکه های اجتماعی مجازی با واسطه گری انعطاف پذیری شناختی. *پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه پیام نور مرکز تبریز*.
- موسوی، ف. (۱۳۹۱). «نقش عملکرد خانواده در پیش بینی نگرش های صمیمانه و توافق زوجین در خانواده های شهر قزوین». *فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده*، ش ۳، ص ۴۱۹-۴۰۱.
- Andersson, G.(2015). *Individually tailored internet-based cognitive behavior therapy for adolescents with anxiety disorders: A pilot effectiveness study*. Internet Interventions 2, PP: 297-302.
- Ayla, K., Ayşegül . ID.(2021).How does internet addiction affect adolescent lifestyles? Results from a school-based study in the Mediterranean region of Turkey, *Journal of Pediatric Nursing*,1-6
- Chien Chou.Yuan-Hsuan Lee(2018). *The Moderating Effects of Internet Parenting Styles on the Relationship Between Internet Parenting Behavior, Internet Expectancy, and Internet Addiction Tendency*. Asia-Pacific Edu Res26(3-4):137-146.
- Floros, G., Siomos, K.(2019). *The relationship between optimal parenting, Internet addiction and motives for social networking in adolescence*. Original Research Article Psychiatry Research, Volume 209, Issue 3, 30, PP: 529-534.
- Fitzpatrick MA, Ritchie LD. (1994). *Communication schemata within the family*. Human Communication Research, 20(3), 275-301.
- Hsieh, Y. P., Shen, A. C. T., Wei, H. S., Feng, J. Y., Huang, S. H., Hwa, H. L.(2019). *Associations between child maltreatment, PTSD, and internet, addiction among Taiwanese students*. Computers in Human Behavior 56, PP: 209-214.
- Koerner, AN .F, & fitzpatrick M.A. (2002). *Understanding family communication patterns and family functioning: The role of conversation orientation and conformity orientation*. Communication year book, 28, 36-68.
- Koerner, A.F. & Maki, L. (2004). *Family communication pattern & social support in families of origine & adult children subsequent intimate relationships*. International Association for relationship Reaserch Conference, Madison, 22-25.
- Kagawa, N. (2008). *Influence of family communication pattern on adolescents' selfdiscrepanies and associated emotional and behavioral consequence*. A dissertation submitted to the faculty of the graduate school of the University of Minnesota.
- Miao Xin, Jiang Xing, Wang Pengfei, Li Houru,... Zeng Hong(2018). *Online activities, prevalence of Internet addiction and risk factors related to family and school among adolescents in China*. Addictive Behaviors Reports Volume 7June Pages 14-18

- MatinChandrima.R,caburun.K,Kabir.H,KhoorshidRiaz.B,Kuss.D,Griffiths.M&Mamun.M.(2021).*Adolescent problematic internet use and parental mediation: A Bangladeshi structured interview study*,*addictive Behaviors Reports* 12 ,100288
- Özgür, H.(2020). The relationship between Internet parenting styles and Internet usage of children and adolescents. *Original Research Article. Computers in Human Behavior*, Volume 60, PP: 411-424.
- pstein, N. B. Ryan, C. E. Bishop, D. S. Miller, I. W. & Keitner, G. I. (2003) "The McMaster Model: A View of Healthy Family Functioning." In F. Walsh (Ed.), *Normal Family Processes: Growing Diversity and Complexity*. New York. NY. US: The Guilford Press. 581-607. Doi:10.4324/9780203428436.
- Steinberg, L. (2002). We know some things: Parent-adolescent relationships in retrospect and prospect. *Journal of Research on Adolescence*, 11, PP:1-19.
- Valcke, M., Bonte, S., De Wever, B., Rots, I.(2010). Internet parenting styles and the impact on Internet use of primary school children. *Original Research Article Computers & Education*, Volume 55, Issue 2, PP:454-464.